

ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЇ СУЧАСНОЇ ЖІНКИ КЕРІВНИКА

Психологічні особливості керівників цікавили дослідників ще з давніх-давен. Керівник - це перш за все людина, за якою слідує, саме керівник створює стандарт поведінки в організації, визначає цілі та завдання групи. Він наділений необхідними повноваженнями для прийняття рішень і несе всю повноту відповідальності за результати роботи очолюваного ним колективу. І, нарешті, найважливіше - праця керівника є найскладнішою і відповідальною у системі управління підприємством.

У сучасному світі лідерами, керівниками стають не лише чоловіки, як було прийнято раніше, але й жінки. Жінка-керівник вже не викликає такого здивування, як усього лише декілька років тому. Безумовно, існують певні психологічні особливості, які відрізняють жінку-керівника від керівника-чоловіка. Жінки ламають стереотипи, властиві лідерам, керівникам, привносять в ділове життя нові риси і зміни. На цьому ми б і хотіли акцентувати увагу в даній роботі.

Вивченням психології ділової жінки займалися американські вчені Гарвардської школи бізнесу Маргарет Хеннінг і Анн Жарден [3].

Автори наголошують, що приблизно 1/3 всіх нервових розладів жінки-керівника спричинені зіткненням їх ролі керівника на роботі та ролі домогосподарки вдома. Маргарет Хеннінг та Анн Жарден дійшли висновку, що головною перешкодою отримання жінкою керівної посади є невміння дівчаток, а потім і жінок ладнати між собою, «грати в команді», розуміти недоліки інших людей [2].

Але попри всі недоліки, жінки мають ряд переваг, які допомагають їм стати успішними керівниками. Жінка-керівник володіє більш тонким соціальним інтелектом, вона точніше відчуває відносини між людьми, у тому числі гарно відчуває, як інші люди ставляться до неї. Вона вміє оцінювати і прогнозувати поведінку інших людей. Але жінки, на відміну від чоловіків, більш емоційні і жінкам часто притаманна емоційна нестійкість. А істеричність і керівництво не сумісні.

Жінки краще ідуть на контакт і володіють практичним мисленням. Чоловіки-керівники зазвичай будують довгострокові плани, розраховують на довгострокову перспективу, а жінки віддають перевагу конкретному гарантованому результату (техніка «тут і зараз»). Жінки краще за чоловіків контролюють свої та чужі помилки, формулюють думки, висувають нові ідеї. Доведено, що вони менше ніж чоловіки реагують на залицяння і сексуальні домагання в ділових відносинах. Жінки чітко відділяють справу від розваг.

Ще однією перевагою жінки-керівника є інтуїція, критичність мислення та свої способи та методи, якими керуються саме жінки і вони пов'язані з її психологічними особливостями. У свою чергу, чоловіки часто «прогоряють» через свою звичку довіряти одному джерелу інформації.

Маргарет Хеннінг та Анн Жарден створили свій ідеальний портрет «леді-босс» [3].

Це яскрава особистість, вона жіночна, не жорстока і не холодна, інтелектуально і фізично активна, рішення ухвалює сама, але чудово уловлює настрої інших, їй невластива дріб'язкова опіка підлеглих. Вона готова ризикувати, цілеспрямована, впевнена в собі, гідно реагує на критику, зауваження і, навіть, образи. Уміє оперативно перемикатися з однієї соціальної ролі ("керівник, ділова жінка") на іншу ("дочка, мати, дружина"), впевнена в розумінні, підтримці і допомозі з боку чоловіка і дітей. Вона поєднує різні соціальні ролі - не тільки активної учасниці трудового і суспільного життя, але й "господині будинку", матері. Жінки обирають різні варіанти поєднання цих ролей, хоча більшість стійко орієнтуються на однакову їх значимість.

Рівноправне становище жінки в суспільстві істотно змінює традиційні уявлення про такі риси, як мужність і жіночність. Жінці-керівнику тепер більшою мірою притаманні такі зразки поведінки, які раніше закріплювалися за чоловіками, наприклад, навички і здатність приймати рішення, відстоювати свою думку, незалежність. [4].

Отже, жінки в управлінській діяльності виявляють такі позитивні риси, які мають вплив на ефективність роботи організації: самостійність, гнучкість та критичність мислення, емпатію, креативність, комунікативні навички, інтуїцію.

Список літератури

1. Комаров Є.І. Жінка-керівник - М., 2004.
2. Чідорі С.М. Психологія управління: від особистості до команди. - Петрозаводськ, "Фолиум", 1996.
3. Хенніг М., Жарден А. Леді-бос. -М.: Справа, 2001.
4. Хорні К. Психологія жінки - М.: Академічний проєкт, 2007.

*Науковий керівник: Бондар Л.В.,
канд. психол. наук, доцент*